

16.02.2022

Asia/20

§ 46

Valtuutettu Minja Koskelan aloite lähetekäytäntöjen sujuvoittamisesta nuorisopsykiatriseen arvioon pääsemiseksi

HEL 2021-011260 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite
- 2 Lausunto , HUS Psykiatria, 2.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minja Koskela ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lähetekäytäntöjen sujuvoittamista nuorisopsykiatriseen arvioon pääsemiseksi joko lääkärin tai psykologin läheteellä.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen aloitteessa ehdotetulla tavalla ei ole mahdollinen. Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä vastaa siitä, että kiireellisen ja läheteeseen perustuvan hoidon tarpeen arviointi ja hoito järjestetään yhtenäisin lääketieteellisin perustein. Lääkärin tutkimukseen perustuva lähete tarvitaan, jotta henkilö voidaan ottaa sairaalaan kiireetöntä sairaanhoitoa varten. Läheteeseen ei edellytetä sekä lääkärin että psykologin arviota. Sisäänottokriteerit ovat sosiaali- ja terveysministeriön kiirettömän hoidon perusteiden mukaisia.

Kaupunginhallitus tunnistaa, että aloitteessa esitetyn kaltaisia sekä muita lähetekäytäntöjä sujuvoittavia malleja on jo käytössä muualla Suomessa. Helsinki kehittää muualla käytössä olevia malleja (mm. Soite ja Forssa) tarkastellen sekä oman toimintansa tarkoituksenmukaisis-

16.02.2022

ta lähtökohdista käsin omia lähetekäytäntöjään niin, että läheteprosessista koituisi mahdollisimman vähän byrokraattista kuormitusta palveluita tarvitseville nuorille ja heidän perheilleen. Helsinki tarkastelee myös mahdollisuutta kehittää Mieppien toimintaa siten, että Miepin psykologit voisivat ohjata nuoren suoraan lääkäriin, mikäli tarve läheteelle ilmenee.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite
- 2 Lausunto , HUS Psykiatria, 2.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 106

HEL 2021-011260 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:
Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

07.02.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Minja Koskelan ensimmäinen vastaehdotus:
”Terveystoimialan tulkinta aloitteessa ehdotetulla tavalla ei ole mahdollinen.”

Selkeytetään yllä oleva lause HUSin lausunnon ja kaupunginhallituksen vastaanottamien lisäselvitysten mukaisesti muotoon:

"HUS nuorisopsykiatria ei voi tulkita terveydenhuoltolakia Helsingin kohdalla eri tavalla kuin muut HUS-alueen kunnat."

Kannattaja: Paavo Arhinmäki

Minja Koskelan toinen vastaehdotus:

Lisätään alla oleva teksti toisen kappaleen jälkeen omaksi kappaleekseen:

"Kaupunginhallitus tunnistaa, että aloitteessa esitetyn kaltaisia sekä muita lähetekäytäntöjä sujuvoittavia malleja on jo käytössä muualla Suomessa. Helsinki kehittää muualla käytössä olevia malleja (mm. Soite ja Forssa) tarkastellen sekä oman toimintansa tarkoituksenmukaisista lähtökohdista käsin omia lähetekäytäntöjään niin, että läheteprosessista koituisi mahdollisimman vähän byrokraattista kuormitusta palveluita tarvitseville nuorille ja heidän perheilleen. Helsinki tarkastelee myös mahdollisuutta kehittää Mieppien toimintaa siten, että Miepin psykologit voisivat ohjata nuoren suoraan lääkäriin, mikäli tarve lähetteelle ilmenee."

Kannattaja: Reetta Vanhanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan ensimmäisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Anniina Iskanius, Marcus Rantala, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 3

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela

Tyhjä: 6

Jussi Halla-aho, Johanna Nuorteva, Suvi Pulkkinen, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hylkäsi Minja Koskelan ensimmäisen vastaehdotuksen äänin 6 - 3 (6 tyhjä)

2 äänestys

16.02.2022

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Suvi Pulkkinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen

Tyhjä: 1

Jussi Halla-aho

Kaupunginhallitus hyväksyi Minja Koskelan toisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 5 - 9 (1 tyhjä)

Kaupunginhallitus hylkäsi Minja Koskelan ensimmäisen vastahdotuksen ja hyväksyi Minja Koskelan toisen vastahdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

31.01.2022 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 15.12.2021

HEL 2021-011260 T 00 00 03

Kaupunginvaltuutettu Minja Koskela ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että nuorisopsykiatriseen arvioon pääsyä erikoissairaanhoidon sujuvoitettaisiin siten, että lähetteen voisi tehdä lääkärin lisäksi myös psykologi ja että lähetettä varten ei jatkossa edellytettäisi useamman ammattilaisen arvioita, vaan joko lääkärin tai psykologin arvio riittäisi.

Aloitteen johdosta on saatu HUSin nuorisopsykiatrian linjajohtajan lausunto.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 52 §:n 1. momentin mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä vastaa siitä, että sekä kiireellisen että läheteeseen perustuvan hoidon tarpeen arviointi ja hoito järjestetään yhtenäisin lääketieteellisin tai hammaslääketieteellisin perustein. Henkilön ottaminen sairaalaan kiireetöntä sairaanhoitoa varten edellyttää lääkärin tai hammaslääkärin tutkimukseen perustuvaa lähetettä. HUS nuorisopsykiatria toteaa, ettei se voi lähteä tulkitsemaan terveydenhuoltolakia Helsingin kohdalla eri tavalla kuin muiden kuntien. Lisäksi lausunnossa todetaan, että läheteeseen ei edellytetä sekä lääkärin että psykologin arviota. HUS noudattaa sisäänottokriteereissä STM:n kiireettömän hoidon perusteita.

Kuten aloitteessa tuodaan esille, on viime vuosina etenkin tyttöjen itse-raportoidut ahdistus- ja masennusoireet lisääntyneet. Sen sijaan viitettä varsinaisten mielenterveydenhäiriöiden esiintyvyyden noususta ei ole. Vaikka selkeää näyttöä varsinaisten mielenterveyden häiriöiden noususta ei ole, on HUS nuorisopsykiatrialle saapuneiden läheteiden määrä noussut 40 % viimeisen kymmenen vuoden aikana. Erikoissairaanhoidon hyväksytyjen läheteiden määrä on noussut sen sijaan 13 %. Osa läheteistä ei täytä HUS:in arvioimana erikoissairaanhoidon kriteerejä, joten ne on palautettu hoito-ohjeiden kanssa perusterveydenhuoltoon, johon lievien ja keskivaikeiden häiriöiden hoito ensisijaisesti kuuluu.

Lähetekäytännön muuttaminen aloitteen mukaiseksi voisi nopeuttaa läheteen tekemistä, mutta koko hoitoprosessi ei merkittävästi nopeutuisi, koska se ei muuttaisi epäsuhtaa lähetemäärän ja nuorisopsykiatrisen kapasiteetin välillä ei muuttuisi.

Edellä mainituilla perusteilla sosiaali- ja terveystoimiala ei näe mahdolliseksi tai tarpeelliseksi nuorisopsykiatrisen lähetekäytännön muuttamista aloitteessa esitetyillä tavoilla.

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi